

Opfattelse er imidlertid af saadan Natur, at den meget godt giver Rum for Besparelser; men den sætter ikke Besparelser som det, der først og fremmest skal eftertrægtes, og naar jeg ikke gjør det, er det, fordi det, naar Grundlovens § 90 har lagt en Børneskat paa hele den vaabensføre Befolkning, forekommer mig at være vor Pligt at udføre Grundlovens Bestemmelser paa saadan Maade, at det ikke i den Forstand bliver en Blodskat, der lægges paa Befolkningen, at vi give Mandskabet en saa mangelfuld Uddannelse, at det, naar Krigen kommer, skal bringe sit Liv som Offer, uden at det gjør nogen Nytte. Jeg siger altsaa, at det er ikke umuligt at tilveiebringe Besparelser; men jeg sætter ikke Besparelser som det Første, der skal søges opnaaet. Ønsket om Besparelser er idag blevet fremsat af det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgfreds (Riser), ligesom det ogsaa oftere er blevet fremsat; det staa saaledes i Fler-tallets Betænkning baade fra 1873 og 1875; og spørger man om, hvad det er, der hidtil har dikteret dette Ønske, saa veed jeg ikke rigtig, om det er Tanken om Besparelser, der kan afføde Ønsket om at faae en Militærarmee, eller om det er en virkelig Tro paa, at en Militærarmee bedst vil svare til vore Forhold. Jeg skal gaa ud fra, at det sidste er Tilfældet. Vidner da ikke Historien om Militærhære? men man behøver i Grunden ikke Historiens Vidnesbyrd; man kan tage Erfaringen fra den praktiske Verden, og saa vil enhver indrømme, at den, der er tilstrækkelig uddannet, er bedre i Stand til at udføre sin Gjening end den, der ikke har faaet en saadan Uddannelse. Men nu vil man sige, at Troen paa, at Militærhæren haader Fædrelandet bedst, hviler i Troen paa Folket, og har man ikke den ene Tro, har man heller ikke den anden. Jeg har ogsaa Tro paa Folket; men det kan dog ikke bestemme Uddannelsesfestidens Varighed; thi Spørgsmaalet derom er ikke noget Principspørgsmaal. Skal man i det Hele have Tro paa Folket i Forsvarsagen, maa man se paa Folket selv, se paa, hvilke særlige Egenskaber det medbringer til at være Soldat. Som den første af de Egenskaber, der fordrer, vil jeg sætte Kjærlighed til Konge og Fædreland og Ene til at underordne sig, og i den Retning tror jeg ikke, Folket i Diebliffet, og jeg vil haabe i lang Tid, lader Noget tilbage at ønske. I anden Række af de fornødne Egenskaber vil jeg stille et hardet Legeme og Tavselighedens og Ordenens Vane; her tror jeg dog, der maatte kunde siges at være væsentlige Mangler. I sidste Række stiller jeg Besiddelse af militære Færdigheder. Nu er det ganske vist, at der paa mange Steder i Landet er oprettet Skytte- og Gymnastikforeninger, og det har glædet mig, at de Mænd, der fortrinnsvis have stillet sig i Spidsen for denne Virksomhed, netop i disse Dage have faaet deres Betygning; men Spørgsmaalet er, om ikke disse Skytte- og Gym-

nastikforeninger dog i Virkeligheden maa siges at spille en aldeles forvindende Rolle for Hæren, efter den Maade, hvorpaa de have udviklet sig. Man vil maasse sige, at det ligger i, at Hærens Befalingsmænd ikke have stræbt efter at vække Lysten paa rette Maade. Jeg tror ikke, at det er rigtigt. Jeg tror, at der er andre Forhold, som modvirke Skytteforeningers Udbredelse, jeg tror, at lokale Forhold paa mange Steder lægge Hindringer i Veien, og selv hvor Lysten er til Stede, er det muligt, at de Enkelte ikke kunne bringe Tiden som Offer, fordi det Krav, Livet stiller til dem, kunne de ikke sætte til Side. Men, naar der saaledes ikke kan gjøres Regning paa, at største Delen af Rekruterne møde med saadanne militære Færdigheder, der kunne erhverves i Skytteforeninger og Gymnastikforeninger, kan man ikke organisere paa Undtagelsen, men maa bygge paa Regelen, og Regelen er da den, at de fleste af vore Rekruter komme ind uden militære Forudsætninger. Derpaa maa altsaa Bestemmelsen om Uddannelsesfestidens Varighed bygges, og man kan da gaa 2 Veie: Enten skal Soldaten blive inde, til han har lært Alt, hvad der behøves, og det Lærte er gaaet over i Blodet, men saa maa han ligge længe inde paa een Gang, hvormod der kan spares Gjenindfaldelser, eller ogsaa kan man fastsætte Uddannelsesfestiden til ikke at være længere, end at det, der affurkat skal læres, ogsaa læres, og man maa da søge at genopfriske det Lærte med hyppige Gjenindfaldelser, for derved at faae det til at gaae over i Blodet. Det er de to Veie, man kan gaa. Man valgte i 1867 den sidste, og jeg tror heller ikke, at det vilde være lykkelig at gjennemføre den første, om det end vilde have været til størst Nytte for Staten og Individet, om man gjorde det. Med Hensyn til den Veie, man valgte, kan man nu sige, at den har medført Resultater, som ere langt over, hvad man havde ventet sig, navnlig for Jodfolkets Vedkommende, men at Resultatet er blevet saa godt af den 6 Maaneders Uddannelsesskole og af Vintertjenesten — den tager jeg med — skuldes selvfølgelig i en meget væsentlig Grad den gode Villie, hvormed vore Rekruter møde, men sandelig ikke mindre — det turde være tilladt at sige det — den Sver og Lyft, hvormed vore Befalingsmænd arbejde. Dette tror jeg er Noget, som saa meget mere maa paastjønnes, som Befalingsmændene jo arbejde under vanskelige Forhold, fordi de Bestemmelser, som ere trufne i Hærløven med Hensyn til Befalingsmændenes Antal, aldrig nogeninde ere blevene gjennemførte. Men ere vi saaledes komne ind paa en kortere Tjenestetid, saa er det jo klart, at man maa give et Correctiv, thi man kan ikke gaa til en kortere Tjenestetid og paa samme Tid indskrænke Befalingsmændenes Antal. Vil man have en kortere Tjenestetid, saa maa man gjøre Kammerne stærke. Det gjorde man ikke i 1867, og det er maasse det svageste Punkt i Hærløven,